

दर्शनं च स्पर्शनं च अनुपथः अनुगतिश्च प्रजल्पो गोष्ठी च शय्याशयनं च आसनं च अशनं भोजनं च यौनबंधः विवाहसंबंधः सपिंडबंधः दैहिकसंबंधः ते न सह वर्तमानः श्रीकृष्णेन सह दर्शनाद्युपलक्षितः स यौनः सपिंडबंधो येषां वोऽस्ति किंच येषां वो गृहे विष्णुः स्वयमास आविरभूत् निरयवर्त्मनि प्रवृत्तिमा गे वर्तमानानां स्वर्गापवर्गाभ्यां विरमयति वितृष्णान् करोतीति तथासः ते यूयं जन्मभाज इति यद्वा तदितिसामान्यनिर्देशः स इत्यर्थः स विष्णुः स्वयं येषां वो निरयवर्त्मनि संसारकारणे गृहे वर्तमानानामपि बध्यते संबध्यत इति संबंधः दर्शनादिभिः संबद्धः सन् स्वर्गापवर्गविरम आस परमसुखप्रदो बभूवेत्यर्थः

तद्दर्शनस्पर्शनानुपथप्रजल्पशय्यासनाशनसयौनसपिंडबंधः ॥ येषां गृहे निरयवर्त्मनि वर्ततां वः स्वर्गापवर्गविरमः स्वयमास विष्णुः ॥ ३० ॥ श्रीशुक उवाच नंदस्तत्र यदून्प्राप्तान् ज्ञात्वा कृष्णपुरोगमान् ॥ तत्रागमदृतो गोपैरनस्थार्थैर्दिदृक्षया ॥ ३१ ॥ तं दृष्ट्वा वृष्णयो हृष्टास्तन्वः प्राणमिवोत्थिताः ॥ परिष्वजिरे गाढं चिरदर्शनकातराः ॥ ३२ ॥ वसुदेवः परिष्वज्य संप्रीतः प्रेमविह्वलः ॥ स्मरन्कंसकृतान्क्लेशान् पुत्रन्यासं च गोकुले ॥ ३३ ॥ कृष्णरामौ परिष्वज्य पितरावभिवाद्य च ॥ न किंचनोचतुः प्रेम्णा साश्रुकंठौ कुरुद्वह ॥ ३४ ॥ तावात्मासनमारोप्य बाहुभ्यां परिरभ्य च ॥ यशोदा च महाभागा सुतौ विजहतुः शुचः ॥ ३५ ॥ रोहिणी देवकी चाथ परिष्वज्य ब्रजेश्वरीम् ॥ स्मरन्त्यौ तत्कृतां मैत्रीं वाष्पकंठ्यौ समूचतुः ॥ ३६ ॥ काविस्मरेतवां मैत्रीमनिवृत्तां ब्रजेश्वरि ॥ अवाप्याप्यैन्द्रमैश्वर्यं यस्यानेह प्रतिक्रिया ॥ ३७ ॥

॥ ३० ॥ अनस्थार्थैरितितत्रैव वासचिकीर्षया शकटेषु स्थापितैरर्थैः सहागत इत्यर्थः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ वसुदेवस्तं परिष्वज्य प्रेमविह्वलो बभूवेति शेषः ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ तौ सुतौ परिरभ्य नंदो यशोदा च विरहशोकान् विजहतुः तत्पुत्रजतुः यद्वा शुचः अश्रूणि विजहतुः मुमुचतुरित्यर्थः ॥ ३५ ॥ ब्रजेश्वरी यशोदाम् ॥ ३६ ॥ अनिवृत्तां निवृत्तिकारणे सत्यपि अनुवर्तमानाम् ऐन्द्रमैश्वर्यं प्राप्यापियस्याः प्रतिक्रिया कर्तुं न शक्यत इत्यर्थः ॥ ३७ ॥